

Maap. 28.2.1938.

K e r t o m u s

matkasta, jonka allekirjoittanut marraskuun lopulla ja joulukuun alussa 1937 teki Köyliön Vanhaankartanoon tarkastamaan Köyliönsaarella sijaitsevaa löytöpaikkaa kartanon n.s. vanhan meijerin kohdalla. Löytöjen luettelonumero 10751:1 - 22.

Marraskuun lopulla oli ojaa kaivettaessa viemärinjohtoa varten Köyliön Vanhankartanon n.s. vanhan meijerin ja konttorirakennuksen väliseltä alueelta löydetty erinäisiä rautakauden (kansainväellusajan) esineitä. Löydöstä ilmoitti meräs henkilö Helsingin Sanomain toimitukselle, jossa lehdessä seuraavana päivänä olikin uutinen löydöstä. Köyliön kartanon isännöitsijä agronomi Axel Lindström oli puolestaan kirjeessä ilmoittanut löydöstä kartanon omistajalle, vapaaherra Axel Cedercreutzille.

Löydön johdosta kävi allekirjoittanut Mäinaistieteellisen Toimikunnan määräyksestä Köyliössä ja totesi, että kysymyksessä oli uusi kansainvaellusajan kalmisto.

Löytöpaikka sijaitsee korkeintaan 100 m aikaisemmin tutkittusta n.s. "Lallin kalmistosta" SSO-suuntaan, saaren itäisellä rinteellä. Paikalla on samanlaista hiekkamaata kuin Lallin kalmiston alueellakin.

Löydöt tehtiin, niinkuin aikaisemmin on mainittu, ojaa kaivettaessa viemäriä varten.

Ensimmäinen löytö, miekka (N° 1) ja särkynyt kierteissormus (2) oli tehty meijerirakennuksen NO-nurkasta n. 1 m pohjoiseen, seuraava löytö, kaksi rannerengasta (3 ja 4), tuli esille meijerirakennuksen NW-nurkasta n. 3 m pohjoiseen. Kolmas löytö, keihäs (5) ja veitsi (6) tehtiin meijerin ohitse kulkevan tien toiselta puolelta, n. 4 m konttorirakennuksen SO-nurkasta. Työmiesten antamien tietojen mukaan löytyivät esineet n. 70 - 80 sm:n syvyydestä.

Minkäänlaisia tarkempia tutkimuksia ei sillä kertaa kovan pakkasen takia (-10°) voitu paikalla suorittaa. Kuitenkin sovittiin, että ennenkuin työmiehet ryhtyvät kaivamaan erästä suunniteltua ojaa pitkin meijerirakennuksen läntistä seinää isännöitsijä siitä ilmoittaisi allekirjoittaneelle.

Lupauksensa mukaisesti isännöitsijä Lindström ilmoitti hyvässä ajoin uusista kaivaustöistä. Ennen paikalle tultuani oli pintakerros poistettu ja alla oleva jäätymätön hiekka kovan pakkasen takia (-13°) huolellisesti peitetty oljilla.

Kaivanto kulki, alkaen aikaisemmin puheena olleesta viemärinojasta, pitkin meijerirakennuksen läntistä seinää. N. 5 m ennen rakennuksen SW-nurkkaa kaivanto kääntyi kohtisuoraan rakennuksen alle.

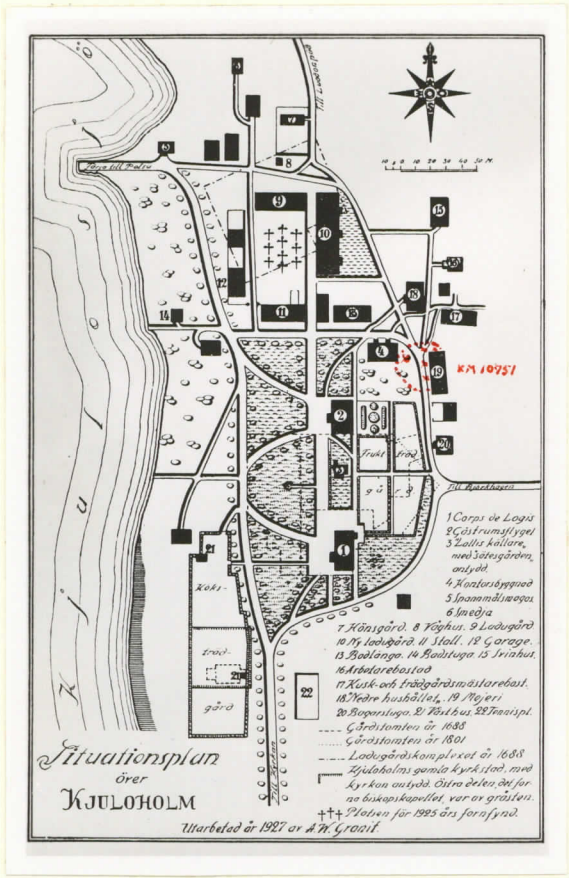
Aivan likella marraskuussa kaivettua ojaa oli hiekassa tummempi kohta, joka varmasti osoitti hautaa (Hauta III). Mitään esineitä ei kuitenkaan löydetty.

H. I N. 5 m. edellisestä haudasta etelään oli jälleen tummempi kohta. Erään työmiehen lapio osui rautaan, joka osoittautui pitkäksi heittokeihääksi (9). Löydön johdosta laajennettiin kaivantoa jonkunverran itään ja länteen.

Löydetyn heittokeihään kärki oli suunnattu itään päin. Keihään melkein suoranaisena jatkona länteen oli kaksiteräinen miekka (8), jonka kärki niinikään oli itää kohti. Keskellä miekkaa (kuitenkin jonkunverran likempänä kahvaa) oli kilvenkupura (10). Miekan pohjoispuolella oli särkynyt pronssinen kierteissormus (17), pitkä veitsi (11) sekä yhdessä, niinkuin "nippussa" neljä nuolenkärkeä (12 - 15). Likellä viimeksimainittuja löytyi pari pientä raudanpalasta (16), jotka ilmeisesti ovat jostakin toisesta veitsestä peräisin. Löytöjen syvyys nykyisestä maanpinnasta n. 75 sm.

H. II Niiltä kohdilta, missä kaivanto teki mutkan rakennusta kohti tavattiin n. 70 - 90 sm:n syvyydestä toinen miehenhauta (Hauta II). Väkäkeihäs (18) oli asetettu kärki itään, sen vieressä oli samantapainen kilvenkupura (19) kuin edellisessä haudassa. Keihäänkärjestä n. 20 sm etelään oli särkynyt pronssinen kierteissormus (22) sekä siitä n. 25 sm kaakkoon putkikirves (20). Siitä edelleen n. 25 sm oli kavahöylän terä.

Kaikesta päättäen ulottuu kalmisto idässä meijerirakennuksen alle, lännessä meijerin ohitse kulkevan tien toiselle puolelle. Mutta miten pitkälle kalmisto ulottuu pohjoiseen ja etelään ei vielä tiedetä.

Situationsplan
öfver
KJULOHOLM

- 1 Corps de Logis
- 2 Gårdsrumslaget
- 3 Zalks källare, med Jämsgårdens, utlydd
- 4 Hantverksboden
- 5 Spannmålsmagasinet
- 6 Inredning
- 7 Könsgränd, 8 Föyhus, 9 Lådugård
- 10 Ny laddgränd, 11 Stall, 12 Garage
- 13 Boddlanga, 14 Boddstuga, 15 Stråbukt
- 16 Arbetsställe
- 17 Källare och Fäddgrändsmåstarebod
- 18 Nytt husställe, 19 Byggnad
- 20 Bopaststuga, 21 Fäddhus, 22 Fäddstuga
- Gårdsstamten år 1688
- Gårdsstamten år 1801
- Lådugårdskomplexet år 1688
- Kjuloholms gamla kyrks stad, med kyrkans utlydd Östra delen, det för nu biskopskapellet var utgräddt.
- +++ Platser för 1925 års försynad.

Uttarbetad år 1927 af A. W. Cronst.

10751:1-2

X

„vanha meijeri“

X 10751:3-4

Hauta III

Hauta I

Hauta II

Köyliö Vanhakartano

Löydöt 10751:1-22

0 1 2 3 4 5 m.

N. Cleve 1937

9

Hauta I

16

11

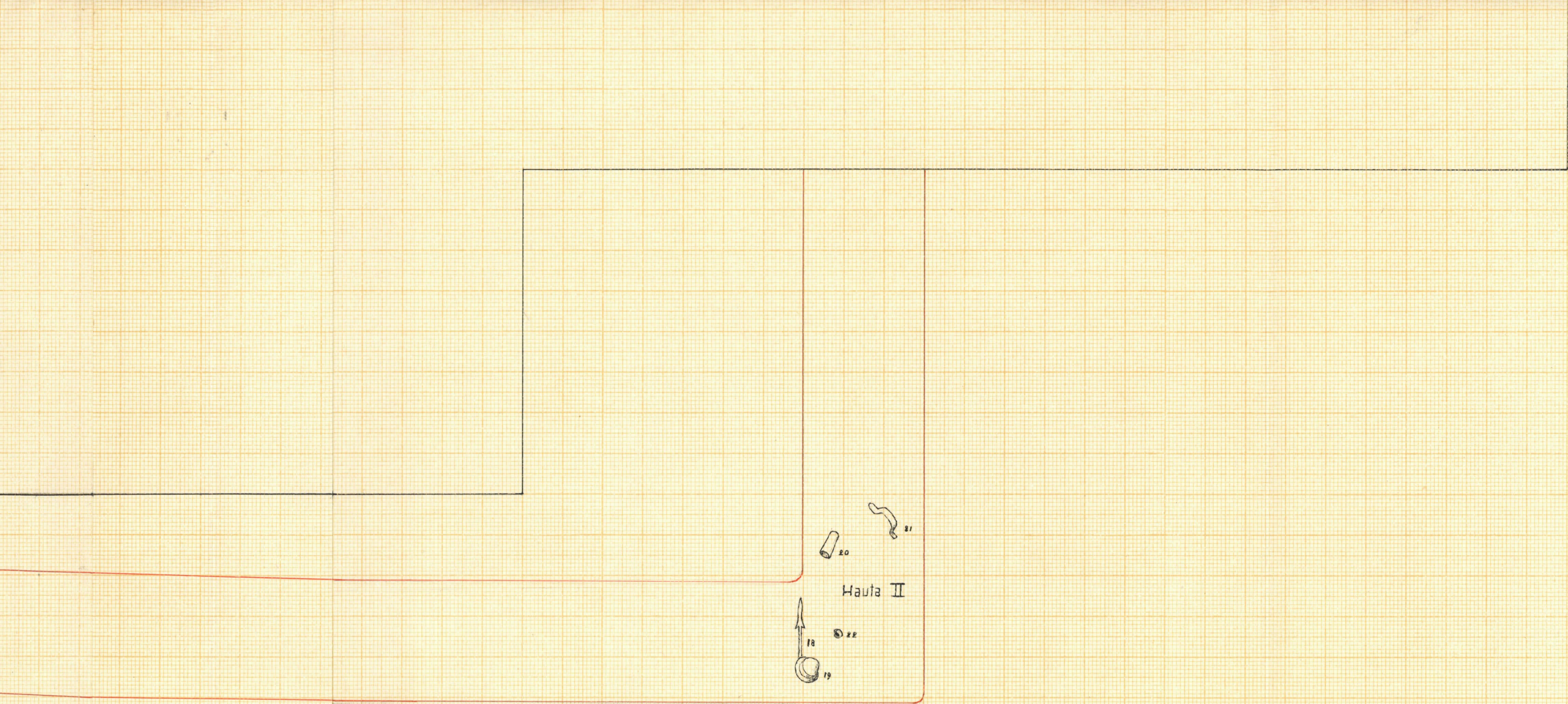

17

8

10

20

21

Hauta II

18

19

22

Köyliö Vanhakartano

Löyly 10751

ns. vanha meijeri
N. Cleve 1937

Köyliö. Vanhakartano.

1. "Vanha meijeri". Köyliö 10751. x = huone I
xx = huone II, xxx = huone III.

2. Oikealla kaisanto, jota löydät 10751:8-22
x = eineiden 10751:5-6 l.p.

3. ↗ = kalmito (Köyliö 10571).

Köyliö. Vanhakarjano.

4. x = hauda I ; xx = hauda II.

5. mies seisoo haudan n:o I kohdalla.

6. Kairanto joulukuussa 1937.

Köyliö, Vanhakarhano.

7. Näköala kalnistopaikalta lte
lään.

8. Kalnistopaikka SE-suunnasta
valokuvattu.